

't Verschil tussen een vermogenswinstbelasting en een vermogensbelasting

Geplaatst op zaterdag 05 april 2014 |

SHARE

Er groeit in ons land een politieke consensus die eerder kiest voor een vermogenswinstbelasting dan voor een 'echte' vermogensbelasting. Bij een vermogenswinstbelasting neemt men als basis de inkomsten uit het vermogen, bij een vermogensbelasting wordt het volledige bezit als basis genomen. De organisaties van het Financiële Actie Netwerk (FAN), waarin het ACV participeert, kiezen voor een belasting op het volledige vermogen.

Vermogenswinstbelasting

Het volledige vermogen belasten of alleen de inkomsten uit vermogen belasten zijn twee verschillende dingen. Een vermogensbelasting bestaat nog niet in België, een vermogenswinstbelasting wel! Zo worden vandaag de interesten en de winstuitkeringen al belast aan een vast tarief en betalen we een onroerende voorheffing op het kadastraal inkomen van ons huis. Volgens sommigen kan men het best in die richting verder gaan, door het percentage te verhogen. Maar dat is niet wat de voorstanders van een vermogenswinstbelasting willen. Zij halen hun mosterd bij onze Noorderburen.

In Nederland wordt de belasting op de inkomsten uit vermogen berekend op basis van een vast percentage op dat vermogen, waarbij een eerste schijf is vrijgesteld. Zo worden de eigen woning, maar ook bezittingen voor persoonlijk gebruik, zoals de auto en de inboedel, niet meegeteld bij het vermogen. Daarbij komt er nog een vermogensvrijstelling per persoon die verhoogd kan worden naargelang de gezinslast en krijgen belastingplichtigen van 65 jaar en ouder een beperkte ouderentoeslag op de vermogensvrijstelling. En uiteraard worden ook de schulden in mindering gebracht om het netto vermogen te bepalen.

Eens het netto vermogen is samengesteld, wordt de opbrengst uit dat vermogen berekend. Dat doet men in Nederland door het netto vermogen te vermenigvuldigen met vier procent. Er wordt verondersteld dat het netto vermogen jaarlijks een rendement oplevert van vier procent. Vervolgens belast men deze vier procent opbrengst aan dertig procent.

Een voorbeeld

Je hebt een netto vermogen van 100.000 euro.

De opbrengst is: $100.000 \times 4\% = 4000$ euro.

De vermogenswinstbelasting is: $4000 \times 30\% = 1200$ euro.

Het netto vermogen samenstellen in Nederland is mogelijk, omdat de banken elk jaar verplicht zijn de vermogens die op de rekeningen staan door te geven aan de belastingdienst. Bovendien beschikt de Nederlandse belastingdienst over een integraal bestand van de onroerende goederen en de waarde ervan.

De onvolmaaktheid van het voorstel

Door een vast rendement te nemen, wordt de waarde van het vermogen boven de vier procent vrijgesteld van belasting. Het gevolg is dat naarmate de inkomsten uit kapitaal stijgen, de belasting daalt. Nemen we het voorbeeld van hierboven: veronderstel dat iemand op eenzelfde vermogen van 100.000 euro een opbrengst haalt van tien procent. Dat geeft dan $100.000 \times 10\% = 10.000$ euro. Hierop betaalt hij ook 1200 euro belasting, maar dan op een winst van 10.000 euro.

Daarnaast levert sparen op de bank geen 4 % rente op, terwijl op aandelen jaar in jaar uit hogere winsten kunnen gehaald worden. Hierdoor worden mensen aangespoord om risicovoller te gaan beleggen.

Aan een vermogensbelasting kunnen de rijken niet ontsnappen, aan een belasting op de inkomens uit vermogen wel. Nemen we als voorbeeld de rijkste families van België; de families

de Spoelberch, de Mévius en Vandamme. Dat zijn de grootaandeelhouders van AB INBEV, die over een gezamenlijk vermogen beschikken van **25,6 miljard euro**. Voor deze families volstaan hun beroepsinkomsten ruimschoots om aan hun behoeften te voldoen. Zij moeten dus nooit gaan putten uit hun financiële inkomsten. Die laten ze groeien in hun holdings om zich daarmee nog vetter te mesten. En gezien holdings geen roerende voorheffing betalen, dat is de belasting op de winsten uit kapitaal, vallen ze buiten het toepassingsgebied van een vermogenswinstbelasting.

Holdings vallen namelijk onder de vennootschapsbelasting, waardoor ze allerlei uitwijkmogelijkheden hebben, waardoor ze weinig tot geen belastingen moeten betalen. Zo worden bijvoorbeeld de meerwaarden op aandelen van een bedrijf niet belast. En kunnen aandelen vrij overgedragen worden van vader op zoon of dochter, waardoor de successierechten bij overlijden niet betaald moeten worden.

Zo kennen we het voorbeeld van de familie Frère, de tweede rijkste familie in België en die over een vermogen beschikt van **2,9 miljard euro**. Deze familie slaagt er in om in België zo goed als geen belastingen te betalen! Zo heeft Marco Van Hees (studiedienst PVDA) onthuld dat door de afwezigheid van een belasting op de meerwaarden, de twee grootste holdings van de groep Frère, GBL en NPM, **precies 152 euro belastingen betaalden op een winst van 3,3 miljard euro**.

Ter afsluiting moet er ook voor gewaarschuwd worden dat bij een invoering van een vermogenswinstbelasting 'alle' vermogens worden aangesproken: ook dat van de kleine spaarder! En door een vast rendement te nemen betaalt die daarbij nog eens evenveel als de multimiljonair. Over rechtvaardigheid gesproken?

Een vermogensbelasting op het volledige bezit is rechtvaardiger

Met een vermogensbelasting die het FAN voorstelt, wil het enkel en alleen de grote vermogens een belasting doen betalen. De ongelijkheid in ons land is zo onrechtvaardig dat een vermogensbelasting broodnodig is! Zo bezit het rijkste 1 procent van de bevolking een vermogen van **377,8 miljard euro**. Dat is net iets meer dan waarover de 60 procent minst rijken samen beschikken. **Alleen al de 25 rijkste Belgische families hadden in 2012 een gezamenlijk vermogen van 51,8 miljard euro**.

Hoe gaan we de vette vermogens belasten?

De vermogensbelasting die het FAN voorstelt, is een jaarlijks terugkerende belasting die alleen bedoeld is voor de allerrijksten: zij die over een vermogen beschikken van meer dan één miljoen euro. Om nu het vermogen te berekenen, tel je alles op van rijkdom zoals bijvoorbeeld gebouwen, terreinen, voertuigen, juwelen, kunstvoorwerpen, geld, aandelen, obligaties en trek je de schulden af. Wat overblijft, is het vermogen.

De vermogensbelasting die het FAN voorstelt, heeft drie aanslagvoeten: 1% op de schijf tussen 1 en 2 miljoen euro, 2% op de schijf tussen 2 en 3 miljoen euro en 3% op alles boven de 3 miljoen euro. De vermogensbelasting laat alle vermogens lager dan één miljoen euro ongemoeid. Bovendien wordt de woning die het gezin betreft vrijgesteld voor een bedrag van 500.000 euro. Concreet betekent dit dat de eerste schijf van 1,5 miljoen niet wordt belast.

Als we op het vermogen van de 25 rijkste Belgische families deze principes van vermogensbelasting toepassen, komen we aan 1,55 miljard euro extra inkomsten voor de overheidsinstanties.

Hoe verhoudt de vermogensbelasting zich tot de ganse bevolking?

Als alleen de gezinnen met een vermogen groter dan 1,5 miljoen euro onder de vermogensbelasting vallen, dan komt slechts 3 procent van de bevolking in aanmerking. Dat zijn 138.000 gezinnen! Als de drie aanslagvoeten worden toegepast op deze gezinnen, kan de vermogensbelasting die het FAN voorstelt meer dan 8 miljard euro opbrengen.

Twee verschillende debatten

Een vermogenswinstbelasting voorstellen als een echte vermogensbelasting brengt de burgers in verwarring. Het gaat hier over twee verschillende debatten. Er is van de ene kant het debat over de personenbelasting. Daarin wordt gesteld of het normaal is dat we vandaag de inkomsten uit kapitaal niet op de dezelfde manier belasten als het inkomen uit arbeid? Het antwoord op die vraag is: neen. Want als je ervan uitgaat dat de hoogste inkomens de zwaarste lasten moeten dragen, dien je alle inkomens samen te tellen, dus ook de inkomens uit kapitaal, en te belasten aan billijke barema's die stijgen naargelang de hoogte van het inkomen.

Een voorbeeld van de huidige situatie: een gezin met twee kinderen met een gemiddeld arbeidsinkomen en dat geen inkomsten uit vermogen heeft, draagt 48 procent bij van het loon aan fiscale en sociale bijdragen. De bureaus die eenzelfde bruto-inkomen hebben uit de opbrengsten van het kapitaal dat ze hebben belegd, betalen 15 of 25 procent belastingen. Ze

hebben dezelfde financiële draagkracht, maar hun bijdrage is verre van dezelfde. Ook betalen ze geen sociale bijdragen, maar ze genieten wel van de sociale zekerheid!

Het andere debat gaat over de vraag of een belasting op de allergrootste, werkelijk buitenproportionele vermogens moet worden ingevoerd. Hier is het antwoord: ja. Want het verschil met de andere burgers is zo extreem geworden dat er geen rationele en ethische uitleg meer voor is.

Zowel voor een vermogenswinstbelasting als voor een vermogensbelasting is de invoering van een vermogenskadaster noodzakelijk.

Tegenstanders van een vermogensbelasting beweren dat het bezit belasten in België niet mogelijk is, omdat we de vermogens niet kennen. Maar waarom kan dat dan bijvoorbeeld wel in Nederland en Frankrijk? Zowel voor een vermogenswinstbelasting als voor een vermogensbelasting is de invoering van een vermogenskadaster noodzakelijk. Voor dat kadaster moeten een zevental belangrijke procedures worden opgestart:

1. **Het bestaande kadaster van onroerende goederen actualiseren.** Het huidige kadaster vermeldt niet de waarde van het onroerend goed, maar enkel de mogelijke inkomsten ervan. Daarbij zijn de geschatte inkomsten volkomen achterhaald. Het is vrij eenvoudig om het verband te vinden tussen de kadastrale inkomsten en de actuele marktprijs. Trouwens, nu al schat de fiscus dagelijks de waarde van onroerende goederen bij de aangiften van successierechten.
2. **Een bestand aanleggen van alle bankrekeningen.** Dit kadaster bestaat nog niet, maar de recente hervormingen van het bankgeheim verplichten de banken een bestand aan te leggen met alle rekeningen van hun klanten. Om een financieel kadaster aan te leggen volstaat het die verplichting uit te breiden en de banken te verplichten op 31 december ook de saldi van deze rekeningen over te maken aan de fiscus.
3. **Een bestand aanleggen van effectenrekeningen.** Net zoals de banken het saldo van elke rekening zouden moeten doorspelen, zouden ze ook verplicht worden alle details over het bezit van waardepapieren (aandelen, obligaties, sicavs...) over te maken op 31 december aan de fiscus.
4. **Een bestand aanleggen met alle lopende verzekeringen.** Ook de verzekeringsmaatschappijen - die vaak deel uitmaken van dezelfde financiële groep - zouden een vergelijkbare verplichting als die van de banken opgelegd krijgen. Op die manier zou men niet alleen de gemengde spaar-verzekeringsformules in rekening kunnen brengen, maar ook het detail van een verzekeringsportefeuille: het bedrag dat een gezin wil laten verzekeren tegen diefstal van waardevolle goederen en tegen brandschade aan onroerend goed. Die kennis zou een aardig idee opleveren over de reële waarde van iemands bezit.
5. **Een bestand aanleggen met de namen van de aandeelhouders.** Dit slaat enkel op de vennootschappen die zelf het register bijhouden waarin de namen van de aandeelhouders vermeld staan. Deze bedrijven zouden op 31 december de identiteit en het aantal aandelen moeten bekend maken aan de fiscus.
6. **De fiscus toegang verlenen tot alle (bank)kluizen.**
7. **De waardepapieren die zich in het buitenland bevinden, controleren.**

Guido Deckers (ACV-propagandist) - 2 april 2014